

Praksisnytt

INFORMASJON

KOMMUNIKASJON

SAMARBEID

PRAKSIS-KONSULENT-ORDNINGEN

BRYSTSENTERET VED SiV

Brystsenteret ved SiV er en samlokalisering av kirurgisk mamma-poliklinikk, mammaseksjonen ved radiologisk avdeling og patologi-tjenester knyttet til mammadiagnostikk. Senteret er ment å ivareta all annenlinje-diagnostikk av mammarelaterte sykdommer i Vestfold. Brystsenteret holder til i egne lokaler med inngang fra Håkon Femtes gt. på "baksiden" av sykehuset i Tønsberg.

Kliniske henvisninger

Ved kliniske symptomer eller funn i mammae bør pasientene henvises direkte til oss.

Kapasiteten er generelt god og prioriterte henvisninger effektueres som regel raskt. Både kirurg og radiolog tar del i disse kliniske undersøkelser. Vi prioriterer og fordeler etter beste evne til rett spesialist og modalitet ut fra kliniske opplysninger. Både elektronisk henvisningsskjema til radiologisk avdeling og papirhenvisning kan brukes. Papirhenvisninger bes sendt pr post direkte til Brystsenteret.

Henvisningsteksten kan være kort, men følgende bør være med:

- Symptomenes art og varighet,
- Evt. kliniske funn
- Tidl. diagnostisert eller behandlet mammasykdom.
- Annen relevant sykdom, særlig annen malignitet
- Brystkreft i familie

Mammografiprogrammet

Mammografiprogrammet er et nasjonalt offentlig screeningtilbud til alle kvinner i alderen 50-69 år med mammografi hvert 2. år. Tjenesten koordineres sentralt fra Kreftregisteret i Oslo som sender ut invitasjon pr. brev til den enkelte kvinne. Innen utgangen av 2007 vil vi avslutte 2. screeningrunde i Vestfold. Denne omfatter kvinner født 1937-1957. 3. runde starter i januar 2008 og da vil fødselskohortene 1939-1959 bli invitert. Vi tar for oss en kommune av gangen. Oppdatert liste med tidspunkt for invitasjon i den enkelte kommune finnes på www.siv.no - KLINIKKER/avdelinger - Brystsenteret.

Ved normalt mammografifunn sendes svarbrev til kvinnen direkte fra Kreftregisteret. Ca 3% av kvinnene blir av oss innkalt til avklarende etterundersøkelse, av disse ender 1 av 5 opp med malign diagnose. Vi sender epikrise til fastlege for alle som etterundersøkes. Oppfølging og behandling ved positiv diagnose ivaretas av Brystsenteret.

Om mammografi utenfor Mammografiprogrammet

< 40 år:

Det er ingen dokumentasjon for nytte av mammografiscreening hos så unge kvinner. Dette blir en form for udokumentert helsekontroll som ikke kan anbefales.

40-49 år:

Aldersgruppen omfattes for tiden ikke av Mammografiprogrammet og det er faglig uenighet om nytte av screening i denne aldersgruppen. Vi er imidlertid åpne for henvisninger dersom kvinner i 40-årene ønsker rutinepreget mammografi. De må i så fall henvises av fastlege for hver undersøkelse.

50-69 år:

Kvinner i screeningalder som av forskjellige grunner ønsker hyppigere mammografi enn hvert 2. år kan evt. henvises av fastlege mellom de ordinære screeningrundene.

> 70 år:

De som går ut av programmet pga. alder, må gjerne fortsette med mammografi hos oss. Også disse trenger henvisning fra fastlege, og hvert 2. år er fornuftig intervall.

(saken fortsetter på side 2)

Innhold

Brystsenteret ved SiVs. 1-2

Nytt tilbud på Poliklinikk for hjertesykdommers. 2

Astma: Tilbud om besøk av barnelege i din smågruppe.....s. 3

Kurs for fastleger:
Astma hos barns. 3

Nytt fra
Sentrallaboratoriets. 3

Direkte telefonlistetid
- tid for oppdaterings. 4

Ønske om tilbakemeldings. 4

Nytt fra Mikrobiologisk lab:
Luftveis-PCRs. 4

(“Brystsenteret” fortsetter fra side 1)

Ultralyd alene

- er ikke egnet til screening av tidlig brystkreft og kan derfor ikke anbefales i noen aldersgruppe av asymptomatiske friske kvinner.

Arvelig brystkreft

Familiær opphopning av bryst- og ovarialcancer kan i gitte tilfeller være indikasjon for mammografiscreening allerede fra 30 år. Også regelmessig MR mammae kan være aktuelt i denne gruppen. Slike kvinner skal være vurdert av klinisk genetiker. For vårt område er dette Seksjon for arvelig kreft, Radiumhospitalet, Ullernchaussen 70, 0310 Oslo. Både pasienter og leger kan skriftlig henvende seg hit. Viktigste indikasjoner for henvisning er:

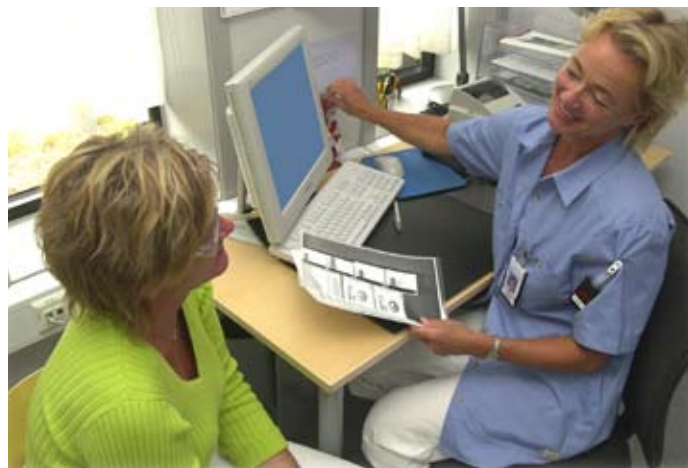
- To eller flere førstegradsslektninger (eller annengrads-slektninger gjennom menn) med brystkreft før 50 års alder.
 - Flere tilfeller av brystkreft i en linje i slekten, som ved dominant arvelig sykdom.
 - Kombinasjon av eggstokkreft og tidlig brystkreft i slekten
- Klinisk genetiker vil sørge for henvisning til avtalt helse-tilbud der dette er indisert.

Brystproteser

- gjør mammografi noe vanskeligere, men god teknikk gir brukbare bilder. Kvinnene bør derfor oppfordres til å følge Mammografi-programmet på vanlig måte. Ved proteserelaterede problemer bør man primært forsøke henvisning til den klinikk/plastikk-kirurg som har utført inngrepet. Ved Brystsenteret vil vi være behjelpelige så langt vi kan, men innser at vi ikke har spesialkompetanse på dette feltet ved SiV.

MR mammae

- utføres ved SiV på spesielle indikasjoner. Undersø-

kelsen gjøres etter vurdering ved Brystsenteret. Det er ikke hensiktsmessig at leger ute henviser direkte til MR.

“Blåboka”

- utgis av Norsk Brystcancergruppe, NBCG, og inneholder de til enhver tid gjeldende retningslinjer for diagnostikk, behandling og etterkontroll av brystkreft. Oppdatert utgave finnes på: www.nbcg.net

Til slutt:

Vi ønsker et smidig og fruktbart samarbeid med fylkets leger. Man må bruke både hode og hjerte og det er ingen regler uten unntak. Vi er selvfølgelig åpne for henvisninger som avviker fra “kjørereglene” men ber da om en utfyllende begrunnelse.

Seksjonsoverlege Einar Vigeland

einar.vigeland@siv.no

NYTT TILBUD PÅ POLIKLINIKK FOR HJERTESYKDOMMER – BRA FORM!

Tilbudet retter seg mot pasienter som har økt risiko for utvikling av livsstilssykdom. Kurset innebærer ikke klinisk oppfølging, men støtte og veiledning i forhold til bevisstgjøring og endring av livsstil. Tilbudet består av 4 kursdager, hver på ca 3 – 4 timer og går over ca 9 uker.

Tilbudet har fokus på:

- Bevisstgjøring og kartlegging av egen livsstil, risikoprofil og motivasjon til endring.
- Undervisning og veiledning i forhold til kosthold, fysisk aktivitet og stress.
- Informasjon og veiledning om etablerte tilbud, basert på deltagerens behov og egen målsetting.
- Introduksjon til og utprøving av ulike former for fysisk aktivitet

I henvisningen er det ønskelig med en kort beskrivelse av risikoprofil:

- Kolesterolverdier
- Blodsukker
- Kroppsmasseindeks (KMI), evt. midjemål? (Hva er vanlig å måle?)
- Blodtrykk
- Røykevaner
- Arvelige faktorer

Gruppestørrelse : 6 – 8 personer. Pris : Kr 265,-
Epikrise sendes fastlegen etter avsluttet kurs.

Henvisningen sendes Hjertepoliklinikken ved SiV Tønsberg.

Avd.sykepleier Torill Holthe

torill.holthe@siv.no

ASTMA: TILBUD OM BESØK AV BARNELEGE I DIN SMÅGRUPPE

De fleste barn med lett astma skal behandles hos fastlegen. Ventetiden på Poliklinikk Barn og ungdom er altforlang, og mange barn med astma blir gående på poliklinikken uten å bli tilbakesendt til fastlegen for videre oppfølging der. Barn med astma utgjør en stor gruppe og krever betydelige ressurser. Barn- og ungdomssenter, SiV, har derfor sammen med praksiskonsulent gått gjennom håndteringen av astmapasientene fra de først kommer til fastlegen til de kommer til sykehuset, for å lage en mest mulig smidig modell som sikrer barnet bedre behandling både i og utenfor sykehus.

Ved å lage en samlet plan for hvordan disse barna skal behandles både hos fastlegen og på sykehuset, er målet at ventetiden for de sykeste barna blir redusert og at barn med astma får bedre behandling.

Overlegene Anette Faye-Lund, Hans Petter Fornebo, Ulf Wike Ljungblad og Martin Handeland ved Barn- og ungdomssenter, SiV, vil gjerne komme i deres smågrupper for å diskutere behandlingen av astmabarn.

Dette er uten kostnad. De kan kontaktes direkte på mail eller telefon for avtale:

Anette Faye-Lund anette.faye-lund@siv.no
Hans Petter Fornebo hansp.fornebo@siv.no
Ulf Wike Ljungblad ulf.wike.ljungblad@siv.no
Martin Handeland martin.handeland@siv.no

Praksiskonsulent Bjørg Klemetsdal

bjorg.klemetsdal@siv.no

Overlege Anette Faye-Lund

anette.faye-lund@siv.no

Vi minner om kurset for fastleger i Vestfold:

ASTMA HOS BARN

Store auditorium, Sykehuset i Vestfold Tønsberg 28. - 29. november 2007 fra kl 17.00 til 20.00. Invitasjon med fullstendig program skal være sendt ut direkte, og ligger også på www.siv.no/pko. Påmelding innen 16.11.07 til dawn.aas-aune@siv.no. Ingen kursavgift. Kurset er søkt godkjent som valgfrie timer til allmenmedisin.

NYTT FRA SENTRALLABORATORIET

Justering av nedre referansegrense for vitamin B12

Det vises til nylig utsendt skriv direkte til fastlegene samt Sentrallaboratoriets brukerhåndbok. Nedre referansegrense for vitamin B12 er senket til 120 pmol/L. Øvre referansegrense på 650 pmol/L holdes uendret.

Måling av SR vil kun unntaksvis bli utført i tilsendte prøver

Det er kjent at SR målt i citratblod raskt endrer seg ved henstand av prøven i romtemperatur, og at målingen derfor må utføres i løpet av de første 3-4 timene etter prøvetaking. Undersøkelser utført ved vårt laboratorium viser at dette også gjelder for

EDTA-blod. Allerede 6 timer etter prøvetaking har vi i enkelte prøver observert at SR kan falle helt ned til 20 % av utgangsverdien.

På grunnlag av den manglende stabiliteten av prøvematerialet, beklager vi å måtte meddele at vi ikke lenger finner det kvalitetsmessig og faglig forsvarlig å utføre måling av SR i tilsendte prøver. Unntak kan gjøres for prøver som blir brakt til laboratoriet og er oss i hende senest to timer etter prøvetaking, og hvor prøvetakingstidspunktet er dokumentert.

Avdelingsoverlege Sverre Marstein

sverre.marstein@siv.no

Kontakt oss

Tom Ole Øren,
Praksiskoordinator
tom.ole.oren@siv.no

Arne Aarflot
Praksiskonsulent
Klinikk medisinsk
diagnostikk og service
arne.aarflot@siv.no

Björg Klemetsdal
Praksiskonsulent
Klinikk Tønsberg
bjorg.klemetsdal@siv.no

Knut Øvsthus
Praksiskonsulent
Klinikk medisin
knut.ovsthus@siv.no

Carl Morten Levy
Praksiskonsulent
Klinikk kirurgiske fag
carl.morten.levy@siv.no

Hilde Gran
Praksiskonsulent
Psykiatrien i Vestfold
hilde.gran@siv.no

Kirsti Nyerrød
Pleie og omsorg
kirsti.nyerrød@siv.no

Liv-Berit Brenne Solli
Pleie og omsorg
liv.sollie@siv.no

www.siv.no/pko

Nytt fra Mikrobiologisk lab:

LUFTVEIS-PCR

Fra primo november vil vi kunne tilby våre rekvirenter nye metoder for diagnostikk av respiratorisk Chlamydia og Mycoplasma, samt B. pertussis (kikhoste).

Testene er basert på svært sensitive PCR-metoder (polymerase kjedereaksjon), som gjør oss i stand til å fange opp en aktuell infeksjon også i akuttfasen. Ytterligere informasjon vil bli lagt ut på SiVs inter- og intranettsider. Prøvetakingsutstyr kan fås på sentrallageret fra oppstartdato.

Seksjonsleder
Mette Lundstrøm Dahl
mette.lundstrom.dahl@siv.no

DIREKTE TELEFONLISTE – TID FOR OPPGRADERING?

Praksiskonsulentordningen ved SiV har det siste året hatt ansvaret for en ajourført liste med direkte telefonnummer til alle fastlegene i fylket. Denne listen ligger på sykehusets intranett, og er til bruk for sykehusets leger og evt. annet helsepersonell, når det er behov for å komme i direkte kontakt med fastlegen raskt. Vårt inntrykk er at kollegene på sykehuset setter pris ordningen, og benytter seg av den når det er nødvendig, selv om det er store variasjoner i bruken. Før ordningen ble etablert, var det en viss skepsis til om ordningen ville bli misbrukt, men så langt har vi ikke fått noen negative tilbakemeldinger. Det må presiseres at det er helt frivillig om man

ønsker å stå på sykehusets direkte telefonliste.

For at ordningen skal fungere, er vi avhengig av stadige oppdateringer, og vi ønsker derfor at alle nye leger i systemet melder fra til oss om "offisielt" telefonnummer, "direkte" eller "hemmelig" telefonnummer samt faksnummer. Videre ønsker vi meldinger om kolleger som flytter, slutter og endrer telefonnummer og adresse. Alle disse opplysningene bes sendt undertegnede.

For å gjøre kommunikasjonen enda bedre, ønsker vi nå også å utvide de opplysningene som ligger inne med mobiltelefonnummer og e-postadresse. Flere og flere av oss er tilknyttet helsenettet, evt. annen internettløsning på kontoret. På sikt håper vi jo også at all skriftlig utveksling av informasjon skal skje elektronisk, inkludert utsending av Praksisnytt. Derfor oppfordrer vi nå alle fastlegene til å sende oss opplysninger om (arbeids-)mobiltelefon og kontor-e-post. Vi vil fortsatt påse at opplysningene ikke blir misbrukt.

Praksiskonsulent Arne Aarflot
arne.aarflot@siv.no

ØNSKE OM TILBAKEMELDING FRA LESERNE

Praksisnytt har nå eksistert i snart ett år. Som navnet sier, prøver vi å bringe ut informasjon fra SiV både om nye tilbud og anbefalte rutiner, for å få bedre samhandling mellom første- og annenlinjetjenesten. Vi som er praksiskonsulenter får på tomannshånd ofte uformelle henvendelser fra kolleger om saker som vi burde rydde opp i. Det kommer imidlertid lite henvendelser til oss ved SiV. Vi skal ikke være unødig formelle, vi kan godt ta i mot også muntlige henvendelser, men vi ønsker også flere skriftlige tilbakemeldinger. Dette kan både gå på valg av saker og vinkling av disse. Send oss gjerne både ris og ros. Leser dere Praksisnytt? Synes dere de sakene som omtales er viktige og/eller nyttige?

Praksisnytt utgis av SiV, og er SiVs informasjonskanal til førstelinjetjenesten. Vi som er praksiskonsulenter er alle med på å innhente og bearbeide de artikler som trykkes, ut fra de klinikkene som hver av oss er knyttet til. Er det spesielle områder, saker eller rutiner dere som lesere synes vi burde skrive om? Send gjerne e-post til pko@siv.no eller til den av oss dere kjenner eller som er ansvarlig for det aktuelle fagområdet.

Praksiskonsulent Arne Aarflot
arne.aarflot@siv.no